

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 6: *Educație și competențe*

Prioritatea de investiții: 10.i

Obiective specifice: 6.4, 6.6

Titlu proiect: *“Acces la programe de educație și formare profesională pentru tinerii și adulții din județul Dolj care au părăsit timpuriu școala (I)”*

Cod SMIS 2014+: 135711

Activități de tip „A doua șansă – învățământ secundar inferior”

Modulul I: A.B.C.- ul comunicării

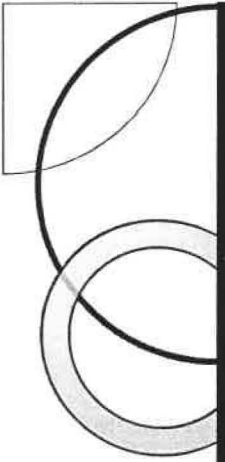
Expert curriculum limba română: Prof. Alina Felicia DUMITRU

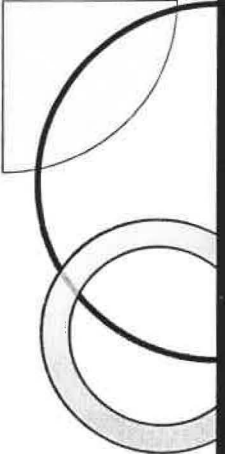
Tema activității: **Enunțul**

Număr de ore: 2 ore TC

1 oră CDȘ

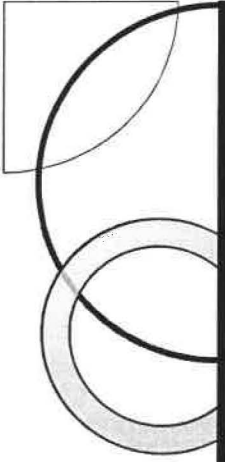
-
- Enunțul este o unitate de comunicare cu înțeles deplin și contruită, ca prim model, în jurul unui predicat.
 - Enunțul se raportează la o stare de lucruri reală sau posibilă și este cuprins între două pauze (marcate în scris printr-un semn de punctuație)
 - Enunțul poate fi :
 - **-structurat** în jurul unui predicat (Vacanța va veni.);
 - **-nestructurat**, când este o secvență lexicală prin care se transmite o informație privitoare la ceva din realitate (*Ursul!* înseamnă *Uite ursul!*, *A aparut ursul!*)

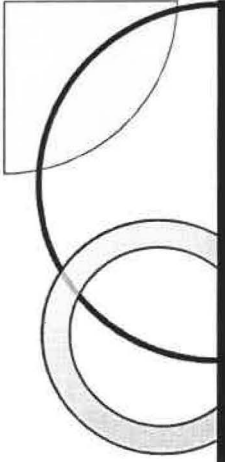
-
- **Din punct de vedere sintactic, enunțul poate fi :**
 - **-simplu**, când este o propoziție (structurată sau nestructurată): *Alina învață bine ;*
 - **-complex**, când este alcătuit din două sau mai multe propoziții: *Alina învață bine , citește mult, desenează .*
 - După scopul comunicării sunt:
 - **-asertive (sau declarative)**, când vorbitorul dă o informație despre o stare de lucruri (Plecăm în vacanță.); Aceste enunțuri pot fi adevărate sau false în raport cu realitatea.
 - În Gramatica tradițională, propoziția este asociată cu un predicat. În comunicarea curentă pot să apară și propoziții în care predicatul nu este exprimat (*Atentie !*)

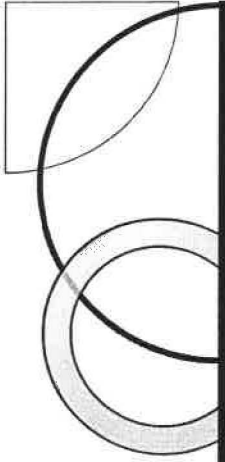
-
- **Asadar, termenul de enunț simplu nu este echivalent cu termenul de propoziție.**
 - **Tradițional,** enunțurile complexe se numesc fraze.
 - Într-un enunț complex, numărul de predicate este egal cu numărul de propoziții.
 - Enunțurile interogative sunt de mai multe feluri :
 - **-totale,** când cer un răspuns de tipul da sau nu (A sosit mama de la serviciu?);
 - **-partiale,** când nu pot primi un răspuns de tipul da sau nu, pentru că se cere indentificarea unui constituent al enunțului (Cine a trecut ?) ;
 - **-alternative,** când solicită o alegere între două sau mai multe elemente (Mergi la Brașov sau la Sibiu ?)

-
- **Enunțul** este o unitate de comunicare cu înțeles deplin și construită, ca prim model, în jurul unui predicat.
 - Un enunț este cuprins între două pauze, marcate în scris prin semne de punctuație.
 - Din punct de vedere sintactic, enunțul este:
 - • **simplu**, când este o propoziție;
 - • **complex**, când este alcătuit din două sau mai multe propoziții.
 - Propoziția este comunicarea cu un singur predicat.
 - **Propoziția** este:
 - • **simplă**, când este alcătuită din predicat și subiect;
 - • **dezvoltată**, când este alcătuită din subiect, predicat și, cel puțin, o altă parte de propoziție

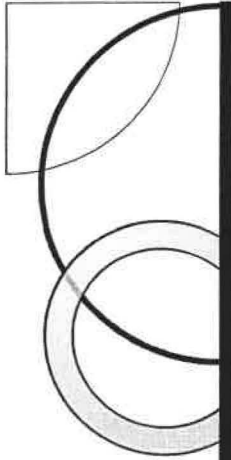
-
- Din punct de vedere sintactic, enunțul este:
 - simplu, când este o propoziție;
 - complex, când este alcătuit din două sau mai multe propoziții.
 - Propoziția este comunicarea cu un singur predicat.
 - Propoziția este:
 - simplă, când este alcătuită din predicat și subiect;
 - dezvoltată, când este alcătuită din subiect, predicat și, cel puțin, o altă parte de propoziție.
 - După aspectul predicatului, propoziția este:
 - afirmativă (El scie.);
 - negativă (El nu scie.).

-
- **Enunțul poate fi:**
 - **structurat** în jurul unui predicat;
 - **nestructurat**, când este o secvență lexicală prin care se transmite o informație privitoare la ceva din realitate (Câinele! Înseamnă Uite câinele!, Fii atent la câine!)
 - Termenul de enunț simplu este mai extins decât cel de propoziție, pentru că include și enunțul nestructurat, care nu are predicat și care din punct de vedere sintactic nu este propoziție organizată în jurul unui predicat.
 - **Enunțurile interogative pot fi:**
 - **totale**, când cer un răspuns de tipul da sau nu; acestea au o intonație ascendentă: Mai plouă?
 - **parțiale**, când nu pot primi un răspuns de tipul da sau nu, fiindcă se cere identificarea unui constituent al enunțului; au o intonație descendentă: Ce revistă citești?
 - **alternative**, când se solicită o alegere între două sau mai multe elemente; acestea au intonație ascendent-descendentă: Vii sau pleci?

-
- Există enunțuri asertive care se pot exprima prin construcții interogative: I-am spus să-și termine tema. Crezi că a terminat-o?
 - În acest caz, al doilea enunț are, de fapt, sens asertiv: Nu a terminat tema.
 - La sfârșitul unui enunț imperativ, se poate pune punct când acesta este rostit pe un ton neutru, ce atenuează caracterul autoritar, așa cum se întâmplă în instrucțiunile de folosire a diferitelor aparate, în rețete etc. Prezența adverbului nu într-o propoziție nu înseamnă obligatoriu că este negativă, întrucât se pot nega și alte părți de propoziție, în afara predicatului: Și-a luat un rucsac nu foarte frumos.

- După scopul comunicării, enunțurile sunt:
- asertive (sau declarative), când vorbitorul dă o informație despre o stare de lucruri (Am întârziat.);
- interogative, când vorbitorul cere o informație despre o stare de lucruri (Ai întârziat?);
- imperative, când vorbitorul exprimă un ordin, o cerere, o rugămintă, un îndemn, o interdicție etc. (Nu întârzia!);
- exclamative, când vorbitorul exprimă o stare afectivă legată de un aspect din realitate (Cât ai întârziat!).

- Bibilografie :
- Sofia Dobra, Cartea mea de gramatică: clasa a VII -a, Editura ART Educațional, București 2019;
- Sofia Dobra, Cartea mea de gramatică: clasa a VI -a, Editura ART Educațional, București 2019;
- Sofia Dobra, Cartea mea de gramatică: clasa a V -a, Editura ART Educațional, București 2019;
- Dindelegan, Gabriela Pană , Gramatica Limbii Române pentru gimnaziu, Univers Enciclopedic Gold , 2019;
- Angela Bidu-Vrânceanu, Dicționar de științe ale limbii, Editura Nemira, București, 2005.